

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Middels – du skal være nøye når du setter sammen benken. Bruk tommestokk og vinkel flittig.

TIDSFORBRUK:

Benken kan bygges på ei helg – pluss tørketid til grunning og maling.

PRIS:

Cirka 450 kroner, pluss grunning og maling.

Vil du ha solen i ansiktet eller i nakken? Det regulerer du selv.

En enkel vipp på benkens rygg. Dermed er du klar til nye inntrykk.

Bygg benkens føtter og bein

Hvert beinsett består av to føtter (A på tegning på neste oppslag), en stolpe (B) og to sidestykker (C). Sider og føtter felles inn i stolpene.

De to stolpestykkene sages på 40,5 cm lengde. Det er viktig at sidestykker og føtter felles inn nøyaktig.

Sidestykker og føtter sticker 5 mm ut fra stolpens sider, fordi innsnittene lages 23 mm dype, mens føtter og sidestykker er 28 mm tykke.

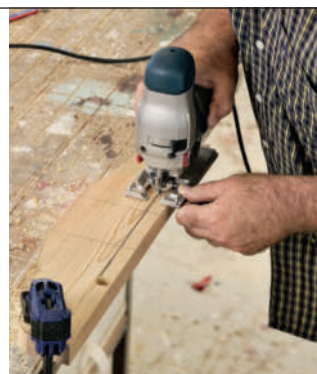
Stolpens endaved er hevet 15 mm over bakken.

1 Benkens føtter (A) og sidestykker (C) sages på lengden, og den endelige fasongen strekes opp. Sag dem ut med en stikksag med et smalt blad. Slip etter med en båndsliper.

2 Benken får et bedre fotfeste når den nedre kanten på føttene (A) har et innsnitt (se tegning). Merk opp, og bruk et 12 mm bor for å bore hull gjennom treet.

3 Sag ut med stikksagen mellom de borede hullene, parallelt med føttens hullene, under ved å sage vinkelrett fra undersiden mot hullenes ytterside.

Nyt utsikten fra to sider:

Smart benk med vipppbar rygg

Med et enkelt grep kan rygglenet på denne mobile benken enkelt og greit snus hvis du blir sjenert av solen, eller hvis du bare ønsker deg en annen utsikt.

En tradisjonell hagebenk skal flyttes eller snus hvis du vil ha en annen utsikt, eller hvis du vil ha solen i ansiktet. Med denne benken skal du bare løfte bakkdelen og vippe rygglenet. Dermed har du noe nytt å kikke på.

Benken er 170 cm lang. Vi har valgt å bygge den av lerk, fordi vi fant et godt tilbud på en kraftig dimensjon i en bra kvalitet. Men den kan også bygges av furu.

Lerk er kjent for å vri seg ganske mye når treet utsettes for fukt. Derfor anbefa-

ler vi at benken males med heldekkende maling. Det gjør at treet tar opp så lite fukt som overhodet mulig.

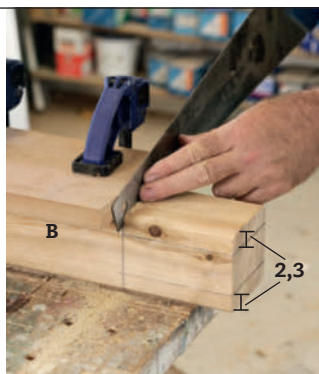
Midt under setet har vi plassert en lekt som stabiliserer de lange stavene i setet. Vil du sikre deg ytterligere mot vridning, kan du sette to lekter under – eller frese noen spor på undersiden av stavene.

Føttene på benken er også bygget av lerk. De er 50 cm lange, og det er et innhakk i begge, slik at benken egentlig bare hviler på to ganger 12 cm tre i hver side.

MATERIALER

Olje til lerk. Hvis du ikke vil male benken, kan du nøye deg med å olje den. Du bør velge en olje uten alkyd, fordi alkyd danner en sprø overflate som krakelerer når lerketreet vrir eller utvider seg. For eksempel har Jotun en olje som heter Benar olje for ceder og lerk. Se: www.jotun.no.

4 Strek opp, og sag vinkelrette snitt i stolpene (B). Sag inn til den oppmerkede dybden. Bruk eventuelt et hjelpebord som spennes opp langs oppmerkingen, og før sagbladet langs bordet.

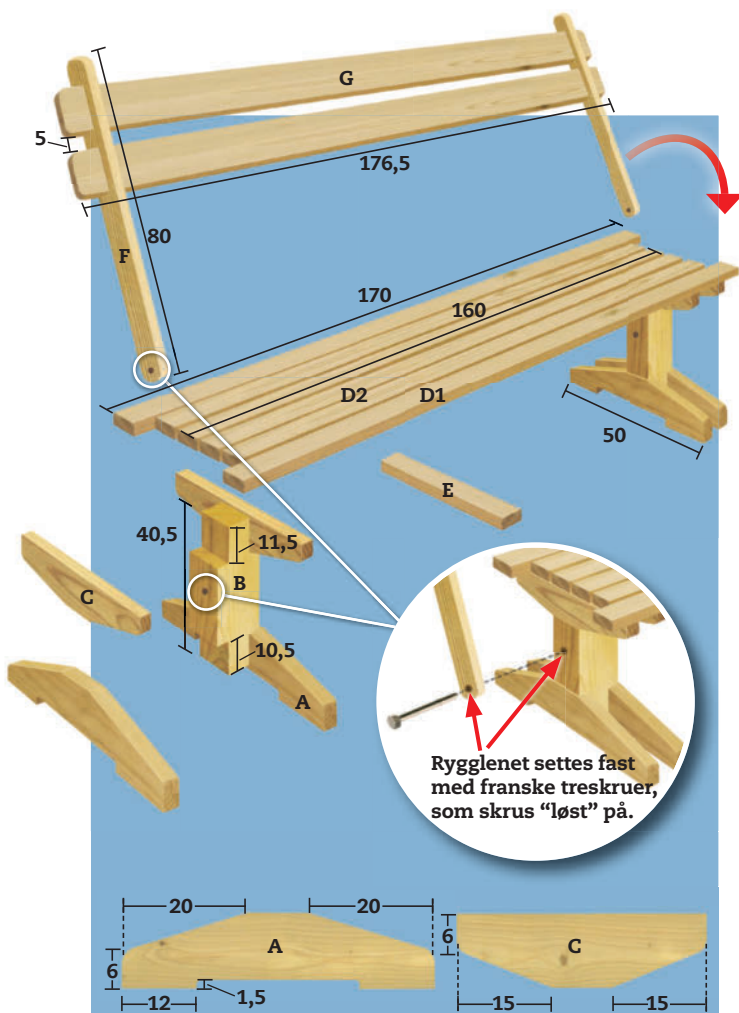
5 Spenn opp stolpen, og sag vekk overskuddstre. Sag på den siden av streken som vender inn mot det som skal fjernes. Fjern ujevnheter med rasp eller slipepapir.

6 Gjennom føtter og sidestykker forborer du med et 5 mm bor. Lag undersenking til skruhodene. Pass på at føtter og sidestykker stikker akkurat like langt ut fra stolpen til begge sider.

7 Fotstykkene (A) limes og skrues fast til stolpestykket (B). Bruk PU-lim og 5 x 60 mm rustfri skruer. Det motsatte fotstykket og sidestykkene (C) festes på samme måte.

Kraftig og robust

Til benken har vi brukt terrassebord og et stolpestykke – begge deler i lerk. Det ga oss den fordelene at både bord og stolper var rettvinklede og høvlet på alle fire sider da vi kjøpte dem. Sittehøyden er cirka 45 cm, og benken står på to 50 cm lange føtter i hver ende.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

28 x 120 mm terrassebord (vi har brukt lerk):

- 4 føtter (A) à 50 cm
- 4 sidestykker (C) à 40 cm
- 2 rygglenner (G) à 176,5 cm

28 x 58 mm lerk (28 x 120 mm terrassebord som er delt på langs):

- 2 lister til setet (D1) à 170 cm
- 4 lister til setet (D2) à 160 cm
- 1 lekt til setet (E), 38 cm

28 x 70 mm lerk (28 x 120 mm terrassebord som er delt på langs):

- 2 staver til ryggen (F) à 80 cm
- 95 x 95 mm stolpe (lerk):
- 2 bein (B) à 40,5 cm

Dessuten:

- 5 x 50 mm skruer (rustfrie)
- 5 x 60 mm skruer (rustfrie)
- 12 x 90 mm franske treskruer
- PU-lim, grunning og maling

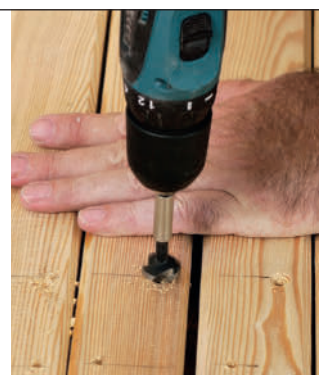
Spesialverktøy

- Borstativ
- Overfres
- Forsenkingsbor

Bygg setet på benken

Setet består av seks lister, der de to ytterste (D1) er 10 cm lengre enn de fire andre (D2). De ytterste listene stikker nemlig 5 cm ut fra sidestykkenes yterside, slik at de kan stoppe den vipbare ryggen.

Listene til setet lages av terrassebord som deles på langs. Midt på setets underside stabiliseres listene med en lekt (E).

1 De seks listene (D1 og D2) skjæres ut. Legg dem på et bord, og forbor til alle skruene med et 3 mm bor. Lag i tillegg undersenking til alle skruhodene.

2 Den første ytterste listen (D1) plasseres slik at den flukter med sidestykkenes (C) forkant, og slik at den stikker 5 cm ut fra siden av sidestykket. Forbor helt ned i sidestykkets overkant med et 3 mm bor.

3 Fest listen til sidestykket med én enkelt skruer. Rett inn listen, slik at den står vinkelrett på sidestykket. Fest listen med 5 x 60 mm rustfrie skruer. Den andre av de ytterste listene festes som den første.

De to skruene plasseres diagonalt på listen.

4 Etterpå fordeles de fire korte setelistene (D2) slik at det blir samme avstand mellom dem. Bruk små avstandsklosser. Listene festes med to 5 x 60 mm skruer i hver ende – én i hver av de to sidestykkene.

5 Midt på setets underside stabiliseres setelistene med en lekt (E). Den festes med 5 x 50 mm skruer nedenfra, slik at de ikke synes fra oversiden.

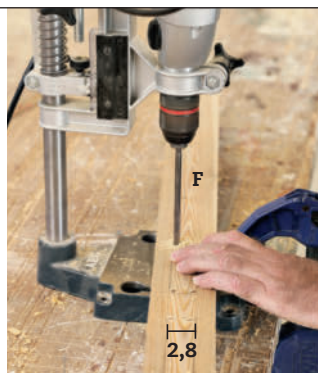
Bygg rygglenet. Sett sammen

Rygglenet består av to loddrette staver (F) og to vannrette terrassebord (G). Stavene er terrassebord delt på langs, mens de vannrette bordene brukes i full bredde. Det er viktig at stavene festes nøyaktig i vinkel på rygglenet, og at avstanden mellom stavene er noen få millimeter større enn benkens bredde. Da kan rygglenet vippes uten å klemme mot benken.

TIPS

Når du har sagt ut alle delene til benken, avfases de noen få millimeter på kantene. Du får penest resultat hvis du bruker en overfres med for eksempel et 45 graders fas-stål. Har du ikke en overfres, kan du avfase med en høvel, en rasp eller med slipepapir.

1 De to bordene (G) skal felles inn i to rektangulære hull i stavene (F). Strek opp etter målene, og bor et hull i hvert hjørne med et 8 mm bor.

2 Sag ut mellom de fire borede hullene med en stikksag. Sag på den siden av streken som vender inn mot det som skal fjernes. Fjern ujevnheter med en rasp eller fil.

3 Før rygglenet settes sammen, skal det bores et 12 mm hull nederst i begge stavene. Hullet bores 5 cm fra endeveden og 3,5 cm inn fra siden. Husk å bore loddrett.

4 Dytt rygglenene (G) på plass (de skal stikke 8 cm ut). De bør gå stramt i hullet i stavene (F). Når rygglenene sitter som de skal, forbores det fra den ene siden, og det lages under-senking til skruhodene.

5 De to rygglenene skrues fast til stavene med 5 x 60 mm skruer. Etterpå gjentas prosessen på den motsatte siden av rygglenet.

6 Mål 23 cm ned fra overkanten av sidestykket. Midt på siden av stolpen (B) bores et hull med et 8 mm bor. Hullet skal brukes til å feste rygglenet, og bores 5 cm dypt.

7 Rygglenet monteres med to 12 x 90 mm franske treskruer med skiver under skruhodene. Skruene spennes forsiktig, slik at stavene fritt kan passere sidestykkene og setets korte lister.

8 Her vises prinsippet. Rygglenets staver er festet til stolpene på beina. Stavene kan enkelt vippes fra side til side. De ytterste listene i setet er 5 cm lengre enn de andre, slik at de stopper rygglenet.

Etter en prøve-sammensetting tas benken fra hverandre igjen, slik at den kan bli grunnet og malt. Det gir aller best holdbarhet.